

KUNSKAPSNYTT

VÅRVINTERSPECIAL: KULTURNUMMER

Täbys tidning
Nr 1 År 2010

Nobelpristagarens kommentar s.4

Ledare

Sverige 2009
Svårt att tro... s.2

Krönika

Demokrati s.2
Elevmedverkan! s.2

Att vara tolv år 2010 s.3
Elevrådet på i Täby s.3

Kultur

Vem är Helene Cixous? s.4

Intervju

Annina Claesson berättar s.5

Övrigt

En av alla bloggare s.6

Veckans boktips s.6

Författaren Mats Wahl besöker
skolan i mars s.6

LEDARE

Sverige 2009 Svårt att tro...

Trots att det är Sverige och att året är 2009 så är det fortfarande stora skillnader mellan kvinnor och män och deras löner.

Man har gjort undersökningar på olika företag och då visade det sig att kvinnorna hade drygt 20% mindre lön än vad männen hade, även om kvinnorna hade lika typ av lön. Vissa av dem hade längre erfarenhet än männen. Men ändå är det sådan stor skillnad. Det är tråkigt att det ska behöva vara så här. Kvinnorna ska inte behöva få mindre lön än männen bara för att de är kvinnor. Enligt bl.a JämO så beror det här på att männen oftare blir chefer än kvinnorna och därför behöver männen få mer lön. Idag är arbetsmarknaden extremt könsuppdelad. Kvinnodominerade arbeten har oftast lägre status och dom får sämre betalt än de som arbetar i mansdominerade får.

Lönesskillnaden har i sig minskat kraftigt, men det är fortfarande inte bra. Jag tycker att man måste lösa det här så att kvinnorna har samma lön som männen, som jobbar inom samma tjänst. Det ska vara precis lika för alla, tycker jag. Enligt JämO kan man om man är arbetsgivare göra så att alla får lika lön även om man är man eller kvinna.

Man ska:

-
- Kartlägga och analysera bestämmelser och lön.
- Kartlägga lönesskillnader mellan kvinnor och män med likvärdiga arbeten.
- Analysera om eventuella skillnader har ett direkt eller indirekt samband med kön.
- Göra upp en handlingsplan för att rätta till skillnaderna.

Jag tycker att alla företag ska göra så här, så att skillnaderna mellan kvinnor och män minskar. Sedan efter ett tag så kommer kvinnorna få lika mycket lön som männen.

Julia af Burén

Demokrati

Vad betyder egentligen demokrati? Folkstyre, alltså att folket ska vara med och bestämma.

I Sverige får folket vara med och bestämma en dag vart fjärde år, då man röstar fram ett parti, som ska få leda landet i minst 4 år. Men under dessa fyra år, vilka bestämmer då?

Till exempel, i EMU-valet, ville riksdagen inte ens ha folkomröstning. Hur demokratiskt är det? Och om man skriver under kontrakt, ska man inte bryta det.

Under Irak-kriget skickade Sverige delar av vapen till USA trots att Sverige har skrivit under för mänskliga rättigheter. Då skickar man inte vapen som dödar

sammanlagt 121 000 människor.

Och om riksdagen ska besluta något som handlar om ungdomar, till exempel om skolan, pratar de då med ungdomarna? Nej. Visste, det finns olika politiska ungdomsförbund såsom MUF, men jag tror inte de är särskilt mer insatta i politik än vad andra ungdomar är, eftersom de brukar låna förbundets lokaler till att ha fest i. Många går med bara därför. De flesta ungdomar kan dessutom inte sätta sig in i en politisk tillhörighet i så ung ålder, trots att de är intresserade av politik. Så mitt förslag är att om det är något viktigt beslut, speciellt som påverkar oss unga, ska politikerna ordna ett stormöte och marknadsföra detta, så att ungdomar kan komma dit och få sin åsikt hörd. Nu är det inte bara detta som är problemet, utan alla viktiga beslut borde svenska folket rösta om, eftersom vi trots allt kallar oss demokratiska. Jag röstar för demokrati mer än vart fjärde år!

Anonym demokrat

Elevmedverkan Vill du skriva i tidningen?

Skicka ditt bidrag till Sofia Spets, chefredaktör, eller till

Elin Johansson, redaktionschef. Alla bidrag granskas för godkännande innan tryckning av ansvarig utgivare, Gunnel Wahlberg Lindstedt.

KRÖNIKA

ATT VARA TOLV ÅR 2009

Kom ihåg, detta som skrivs är mina åsikter som ni inte behöver gilla, men alla har ju rätt till en åsikt, eller hur?

Jag är 12 år, och då tänker nog vissa vuxna "ååh, vilka underbara tider" - javisst, det är jättekul. Man har en del framför sig, kan leka hur mycket man vill och älskar att fylla år. Fast precis vid början av tonåren är inte speciellt jättekul, om man tänker på ett annat sätt. Folk jag känt sedan många år har börjat klottra, rökt, och till och med en har gått på rättegång.

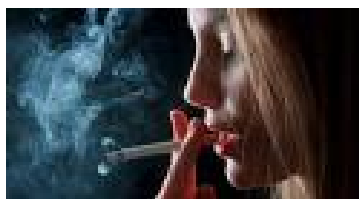
När jag var liten sa jag "jag ska aldrig röka" och jag har fortfarande

inte gjort det ännu, och då tänker ni "men hallå, grabben är ju tolv bara" men det är inte som ni tror. 12-åringar, 13-åringar and so on röker lungorna av sig redan nu, och snor saker, klottrar jämt och ständigt och leker tuffa med sina polare, och vilket jag sett t.o.m att en fjortonårig grabb gått fram, självklart rökandes, till en snut och börjar kaxa med honom. Bakom sig satt

några andra tonåringar, skrattandes och skrek "dra åt helvete aina" (aina är polisen för er som inte vet) och jag gick därifrån, jag gillar inte sånt, det är obehagligt.

I Täby Centrum finns en bank som heter Östgöta Enskilda Bank, där finns ett hörn där många fjortisar är, sittandes, och tar lite kort på sig själva. "Jaha, och?" tänker ni nu, men det finns en vägg där som är helt nedklottrad. Människor som skriver sitt playahead-, lunarstorm-, bilddagboken-, sitt vanliga namn på väggen. När jag är där nästa gång ska jag ta ett kort och visa er. Det som är ÄNNU värre än vad det redan är, är att jag känner ganska många av dem där. *Victor Christophe*

Rökning gör lungorna svarta, skapar beroende och ökar risken för hjärt- och kärlsjukdomar, förutom att det är mycket dyrt.

www.rokfriungdom.se

Elevrådet i Täby

Ordförande i elevrådet på Kunskapsskolan i Täby 2009 heter Sofia Spets.

Sofia går nu i 9:an. Hon började vara med i elevrådet för ett år sedan och hon hade egentligen inte planerat att bli ordförande. Det var några som ville, men inte många och så blev hon det. Sofia gick med i elevrådet för att hon ville vara med och göra någon skillnad på skolan.

- Jag tänker mer på skolans bästa nu, när jag är med i elevrådet. Jag tänker mer på att inte bryta mot skolans regler och att inte förstöra skolans miljö, genom att inte förstöra saker eller smutsa ner. Det är samtidigt lärorikt att vara med, för man lär sig att ta ansvar.

Elevrådet har elevrådsmöten varannan vecka och då pratar de om vad klasserna har tagit upp på klassråden. På klassråden får eleverna själva vara med och tycka till och komma med förslag. Man tar upp sådant som man vill ska förändras i skolan och saker som man vill ha. För att få igenom förslagen som klassen har sagt så måste elevrådet prata med rektor. Så var fjärde vecka

har elevrådet ett möte tillsammans med rektorn.
 - Det som jag tycker är bra med elevrådet är att alla elever har något att säga till om. Om någon vill ändra på någonting så är det bara att prata med elevrådet. Det som är mindre bra med elevrådet nu är att rektorn inte är i skolan så ofta, så vi har inte tagit upp så mycket med henne. *Julia af Burén*
Nobelpristagaren i litteratur 2009 avgjordes den 8 oktober klockan 13.00. Priset gick till Herta Müller, en tyskrumänsk författarinna.

Herta Müller var innan utnämningen en inte så känd kvinna. Hon föddes i Rumänien 1953 men tvingades fly till Tyskland 1987 och bor nu i Berlin. Herta har också ett förflutet som lärare på ett universitet. I en intervju med English news när hon kommenterar saken säger hon:
 - Jag kan inte tro att det är sant! Jag förtjänar det inte!
 Ett tema i Müllers böcker är det rotlösa livet i exil som är ett återkommande ämne. Böckerna som har släppts i Sverige är hitills dessa: "Flackland" (1985), "Människan är en stor fasan på jorden" (1987), "Barfota februari" (1989), "Resande på ett ben" (1991), "Redan då var räven jägare" (1994), "Hjärtdjur" (1996), "Kungen bugar och dödar" (2009), "Atemschaukel" (2009)
 Så fort hennes namn hade ropats upp började folk bege sig till bokhandlarna och

KULTUR

Nobelpristagaren i litteratur

böckerna tog slut fort. *Vår specialutsände kulturskribent*

HELENE CIXOUS

HÉLÈNE CIXOUS är ett namn som är okänt för de flesta, särskilt utanför Frankrike, men har under en lång tid varit högst verksam inom en mängd områden. Hon är professor, författare, poet, dramatiker, filosof, litteraturkritiker, retoriker och feministisk teoretiker.

Hon utgår från sig själv, sin bakgrund, sina ståndpunkter och arv när hon spinner fram både sina texter, politiska resonemang och sina, ofta kontroversiella, teorier. Inom feminismen finns parollen "Det personliga är politiskt". Med det menas att alla de små saker vi gör i vardagen, de saker som sätter hinder för oss eller hjälper oss, och även allt det vi tar för givet utan att reflektera över, har politisk betydelse och också måste ha sin plats i riksdagsmötena

och aktivisternas organisationsmöten – för det är de som främst formar ett samhälle, inte hur höga eller låga skatter är. Hélène Cixous verkar och skapar i den andan. Hennes identitet

som kvinna, som jude, hennes födelseplats i Algeriet och det förflutna hon hade där, har alla sin plats i hennes politik och i hennes texter. Hélène Cixous föddes den femte juni 1937 i Oran, Algeriet. Hon var det förstfödde barnet till hennes föräldrar Eve Cixous (flicknamn Klein) och Georges Cixous. Hon hade en yngre bror. Eve Cixous var en flykting från Osna-brück i det då naziststyrda Tyskland. Georges Cixous var en algerisk läkare vars förfäder härstammade från Spanien och Marocko. Båda var judar. Under den här tiden var Algeriet också en fransk koloni. Allt detta gjorde att Cixous ständigt hörde tyska, franska, spanska och arabiska, såväl som traditionella judiska språk som hebreiska och jiddisch, i sin omgivning, som också gav henne ett starkt mångnationellt kulturarv. Georges Cixous dog i tuberkulos år 1948. Detta gjorde ett mycket starkt

intryck på Hélène Cixous. Fadern och hans död är ett återkommande motiv i hennes verk, så i form av dödsdatumet, hans namn, eller hela händelsen i sig. Hennes egna erfarenheter får illustrera hennes vanliga tema av död och saknad. För att försörja familjen blev Eve Cixous barnmorska efter Georges död och gjorde sig ett namn på det. Hon slutade inte förrän 1971.

Förutom faderns död blev hennes barndom, nationella arv, och de psykologiska och politiska förhållandena i hennes hemmiljö grunden till hennes författarskap. Hennes verk är ofta semi-självbiografiska, men viktigare är de tankar och åsikter hennes bakgrund väckte i henne. Hon spann vidare på svårigheterna och tillgångarna i hennes multikulturella arv, och inte minst sin avsky mot kolonisationen av sitt hemland:

-Jag lärde mig läsa, skriva, vråla, spy i Algeriet. I dag vet jag av erfarenhet att det inte går att föreställa sig detta: vad det algeriskt-franska innebar, man måste ha genomlevt det, uthärdat det.

Att ha se”fransmännen” på ”höjden” av imperialistisk förblindelse uppföra sig i ett land bebott av människor som om det vore befolkat av icke-varelser, av slavar. Av detta första skådespel lärde

jag mig allt.(La jeune née, 1975)

Annina Claesson berättar om hur allting började – från spädbarn till tonåring.

Annina Claesson är en av många svenska tonårsförfattare som länge haft skrivning som ett stort intresse. Redan som riktigt liten, på krypande knän upptäckte hon sitt framtida, stora intresse. Låt dig omsvepas av denna intervju och ta del av hennes ord.

Hur kommer det sig att du intresserade dig för skrivning – hur började det hela?

Allt började för väldigt länge sedan. Jag fick min första bok – av tyg – som ett litet spädbarn och började i tidig ålder att bläddra i böcker. Sedan dess har intresset bara vuxit allt mer och jag började att skriva mina första berättelser redan som 5-6 åring. Runt 6-års ålder brukade jag göra små bilderböcker. Jag ritade teckning efter teckning precis som en historia – som jag hade i huvudet. Sedan dikterade jag allt för min stackars mamma som var tvungen att skriva ner allt, rita baksida osv. På så sätt fick jag en bilderbok på 60 sidor!

Under senare tid började jag skriva flera små noveller väldigt ofta. Ibland skickade jag dem till KP. Dock vann jag ingenting förutom en stafettnovell. Det blev även en del dåliga dikter, låtar osv. som jag skrev. Vid 9-års ålder kom jag på att jag ville skriva en bok.

Vad är tjusningen med att pränta ner ord på ett papper?

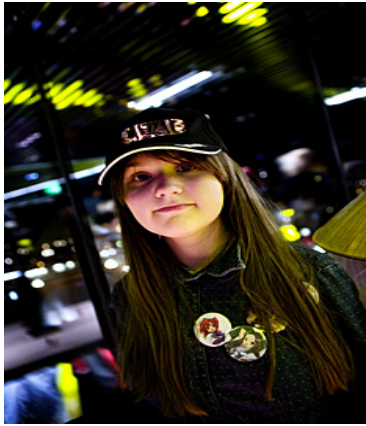
Att få vara gud i sin egen värld och få måla med ord. Beskriva händelser, platser osv.

Vilken typ av texter skriver du?

I princip allting – det jag känner för. Jag gillar att experimentera på många sätt, som t.ex. vinjetter. Eftersom jag också är mycket intresserad av musik så blir det även en del sångtexter av olika slag – mest vardagligt som jag håller för mig själv.

Vad är det högst prioriterade projektet just nu?

Det är nog den roman som jag håller på att skriva. Romaner tar ju väldigt lång tid att skriva, oftast mer än ett år. Så den försöker jag ha i högsta prioritering så gott det går. Min fanfiction läser ju folk direkt på nätet, så de försöker jag få klara så snabbt jag kan när jag håller på med en – och naturligtvis om jag skulle ha en skoluppgift.

Har du några tips till andra unga tonårsförfattare?

Skriv nmycket, skriv massor, skriv hela tiden! Sitt med pennan konstant, eller framför datorn om du nu föredrar det. Övning ger färdighet! Det är ett klyschigt svar, men så är det.

Anna

En av alla bloggare

Paulina Danielsson är bara en av alla kända bloggare, men vad är det som gör bloggarna så kända, och vad är det som gör bloggandet så populärt?

Paulina skriver mycket om sin vardag, och om vad en tjej i 16-års åldern gör på sin fritid. Dom flesta kända bloggarna är ”dumma”! Blondiner, som kör med en kaxig stil.

Den som är mest känd för att vara så kaxig är Kissies.se. Hon kränker folk som hon inte gillar och får folk att känna sig dumma och fula. Hennes blogg är inget jag rekommenderar. Det finns många fler kända bloggare, bland andra desireenilsson.blogg.se, foki.se, kenzas.se och blondinbella.se. Min favorit av dom är nog kenzas. Hon skriver mtycket om mode och om sin vardag. Men min

absoluta favorit är så klart paow.se.

Hur blir du en känd bloggare

Det viktigaste när man skriver en blogg är inte att skriva för personligt och att göra det man skriver intressant,. Något som många tjejer gillar att läsa om är mode och skvaller. Men tänk på att inte starta en blogg om något som du inte gillar att skriva om, utan skriv om något som intresserar dig. Om du till exempel gillar fotboll kan du starta en ”fotbollsblogg”. Själv är jag mest intresserad av mode och smink, så det är vad min blogg handlar om för det mesta. Det är kul att läsa om vardagen, om du gör det du skriver intressant. Jag har en kompis som också bloggar. När hon beskriver sin vardag skriver hon ungefär så här: ”Idag hade vi mate sak, och det gick bra, sen hade vi svenska skit, efter skolan så åkte jag till mia.” Och då kan man ju undra: ”Vem är Mia? Vilke ”mattesak” Vadå ”svenskaskit”? Istället för att skriva så kan man skriva: ”Idag hade jag ett matteprov på de fyra räknesätten, och så hade vi en svenska lektion där vi lärde oss om sj-ljudet, det var jättetråkigt. Efter skolan åkte jag till min kompis Mia, hon bor i Åkersberga. ” Förstår ni vad jag menar? Sedan är det också roligt att läsa om knäppa saker som hänt under dagen, men då måste man se till att et inte bara är du och dom som varit med om det som tycker

att det är roligt, utan läsarna måste också tycka att det är roligt. En rolig sak att göra är att göra ett ”Hiss eller Diss”-inlägg. I det inlägget kan man lägga in mycket roliga bilder för att göra inlägget roligare. För att göra ett vanligt inlägg roligt kan man lägga in roliga bilder, och om man ska göra t.ex ett modeinlägg kan man lägga in bilder på kläderna, eller som man skriver om.

Linnea

Veckans bokrecension ”14 år till salu” Av Caroline Engvall Betyg 4/5

Detta är en ungdomsbok som alla kan läsa. Alla borde läsa den för att få reda på vad som pågår bland oss. Den handlar om en tjej, som lever ett helt vanligt liv i en vanlig skola, i en helt normal familj. Detta är en bok som borde vara obligatorisk för alla, speciellt för ungdomar och vuxna som jobbar med ungdomar. Det är en sann berättelse om Tessan som blir våldtagen. Det utvecklar sig senare till nätprostitution och Tessans situation blir bara allvarligare och allvarligare, Killarna hon träffar börjar följa efter henne och det händer att hon inte ens får betalt.

En fruktansvärd bok som får
många att må illa, men
absolut värd att läsa klart.
Det är viktigt att veta vad
som pågår bland vanliga
ungdomar. Jag sträckläste
den, det går inte att sluta när
man väl gett sig in i Tessans
historia.

Skolans kulturskribent

Författaren Mats Wahl kommer till skolan 11 mars Mats

Wahl, född 1945 i Malmö,
uppvuxen på Gotland flyttade
1957 till Stockholm. Han är en
svensk författare och manus-
författare. Han läste litteratur-
historia och socialantropologi
på universitetet och har
arbetat som lärare och på
specialinstitutioner för
ungdom.